

Михайло Бачинський,

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування

(Міжрегіональна академія управління персоналом)

ДОСВІД ЄВРОПИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

У сучасному світі, освіта визнається як індикатор розвитку країни, що має важливе значення для різних аспектів суспільства та економіки. Зважаючи на те, що «у сучасному світі збільшується значення освіти, насамперед вищої, як найважливішого чинника формування нової якості суспільства в цілому. Сьогодні знання стали найважливішим ресурсом зростання виробництва, джерелом підвищення продуктивності праці та економічного зростання національних економік в цілому» [1]. Адже високий рівень освіти сприяє формуванню кваліфікованої робочої сили, що є ключовим чинником економічного зростання і позитивно впливає на розвиток людського капіталу.

Так, у документі «European Strategy For Universities» [2], опублікований Європейською комісією, висловлюється потреба щодо вдосконалення управління в сфері вищої освіти, з урахуванням змін, що відбуваються в соціальному та економічному середовищі. Забезпечення якості вищої освіти є надзвичайно важливим, оскільки воно має вплив на різні аспекти освітнього процесу та суспільства в цілому, та включає дотримання високих академічних стандартів та сприяє відповідності освітніх програм сучасним вимогам, що є ключовим аспектом; впровадження системи постійного оцінювання та атестації закладів вищої освіти та освітніх програм сприяє забезпеченню високих стандартів якості і визначенню вектору їх поліпшення; активна участь студентів у навчальному процесі та врахування їхньої думки у забезпеченні якості сприяють виявленню проблем і забезпечують розгляд збалансованого підходу; активна участь у світових рейтингах, співпраця з іншими університетами та впровадження найкращих світових практик сприяють створенню міжнародних стандартів і забезпечують підтримку глобальної конкурентоспроможності; університети з визнаною репутацією привертають увагу студентів з різних країн, а це, у свою чергу, сприяє розширенню культурного різноманіття та обміну ідеями та досвідом; високоякісна освіта готує студентів до викликів глобальної економіки, враховуючи передові технології та міжнародні стандарти у сфері бізнесу; загальновизнаність дипломів на міжнародному рівні розширює можливості студентів для світової мобільності та відкриває широкі перспективи для подальшого розвитку їхньої кар'єри. Загалом, забезпечення якості вищої освіти вимагає системного та постійного підходу до оцінки, покращення та адаптації, щоб відповідати вимогам сучасного світу та забезпечувати випускників якісною освітою для їхнього успішного майбутнього та вносить значний внесок у глобальний розвиток, сприяючи обміну знаннями та культурою між різними регіонами світу.

Згідно документу Цілі сталого розвитку. ООН. Ціль 4. Якісна освіта (The Sustainable Development Goals. UN. Goal 4. Quality Education) [3] ООН визначає якість освіти як одну з важливих цілей для досягнення сталого розвитку світового співтовариства. Також важливість цього аспекту підтверджує створення Європейської асоціації з гарантування якості вищої освіти (European Association for Quality Assurance in Higher Education, ENQA) [4], функціонування такої асоціації стимулює розвиток та забезпечення якості, зокрема шляхом створення міжнародних агентств забезпечення якості освіти, їх підтримки на національному рівні та надання комплексних послуг та можливостей для формування мереж. У свою чергу, документ «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в

європейському освітньому просторі вищої освіти» (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG) [5] визначає основні принципи та засади забезпечення якості освіти. А саме: основна відповідальність за якість освітніх послуг та їх забезпечення покладена на навчальні заклади; система забезпечення якості адаптується до різних систем вищої освіти, навчальних закладів, програм та студентського складу; система забезпечення якості сприяє розвитку культури вдосконалення якості; система забезпечення якості ураховує потреби та очікування студентів, а також всіх інших учасників навчального процесу та суспільства в цілому. Отже, можна стверджувати, що основна мета цього документа - забезпечення якості навчання та викладання в галузі вищої освіти, розвиток освітнього середовища, а також підтримка наукових досліджень та інновацій.

Важливим фактором у формуванні стійкого та продуктивного середовища для навчальних процесів є визначення нормативів забезпечення якості вищої освіти. Це визначає юридичні засади, стандарти і процедури, які керують процесами оцінки, контролю та забезпечення якості освіти на державному рівні; сприяє забезпеченню відповідності навчальних програм і методик високим стандартам якості, гарантує права студентів і сприяє розвитку конкурентоспроможної вищої освіти; визначає способи співробітництва між установами вищої освіти та відповідними державними органами для ефективного контролю та управління якістю навчального процесу.

Досвід Європи у сфері забезпечення якості вищої освіти в управлінській політиці є значущим та вартим уваги. У багатьох країнах Європейського Союзу було розроблено та впроваджено системи забезпечення якості вищої освіти, які базуються на різноманітних підходах та методологіях, що включають в себе активне використання зовнішнього оцінювання та акредитацію закладів вищої освіти, адже ці процеси дозволяють забезпечити відповідність нормативам якості та стандартам, що сприяє підвищенню рівня освітніх послуг та підтримує довіру громадськості до системи вищої освіти. Загалом, досвід Європи в цій сфері включає в себе поєднання стратегічного планування, системного моніторингу та оцінки, а також широкого впровадження інструментів забезпечення якості для підтримки якісного розвитку вищої освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Воробйова О. Професіоналізація як умова забезпечення якості у вищій освіті. 2023 URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-3\(9\)-352-364](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-3(9)-352-364)
2. European University Association. URL: <https://eua.eu> .
3. The Sustainable Development Goals. UN. Goal 4. Quality Education. URL: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/quality-education> .
4. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area. URL: [http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition%20\(2\).pdf](http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition%20(2).pdf) .
5. European Association for Quality Assurance in Higher Education, ENQA URL: <https://www.enqa.eu>